

Előfizetési feltételek:

Székföldessel helyben vagy
vidékre:

Egész évre . . . 14 frt — kr.
Fél évre 7 frt — kr.
Egyedőre . . . 3 frt 50 kr.
Egyes szám ára 5 kr.

Szerkesztőségi és kiadó-iroda:

Iskola-utca 284-ik szám,
I. emelet.

SZEGEDI NAPLÓ.

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI NAPILAP.

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket

a kiadó-hivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít.

Hirdetéseket lapunk számára elfogadják:

Budapestben: Láng L. és Társ. Goldberger V., Rajnai Vilmos.

Bécsben és Hamburgban: Haasenpater és Vogler.

Bécsben és M. m. Frankfurtban: Daube G. L. és Társ.

Előfizetési fölhívás

a

„SZEGEDI NAPLÓ“

politikai, közgazdasági és irodalmi napilapra.

Nagy munka küszöbén állunk. Szeged újáteremtése vette kezdetét. Óriás, munka lesz ez, hol nemcsak a kezdet néhez, hanem a folytatás is.

Szeged nagyérdékü ponttá vált ennek következtében Magyarországon. Mert hiszen Magyarország épít itt várost, még pedig fényesebbet a réginél, ha igazat akar adni az országnak — királynak.

A királyi biztossági intézmény, mely Szegeden székel, már természeténél fogva is olyan, mint egy absolutistikus kormány. Intézkedéseit saját iniciatívájából teszi, azokat foganatosítja, és nem osztja meg hatalmát sem a biztosi tanácsal, sem a város közönségével; nem felel ezek egyikének sem.

Szeged városa semmitéle módon sem érvényesítheti akaratát, s nélküle végeznek fölöle. És ez talán jól van így s itt csak annak bizonyítékául hozatik föl, hogy egyszer sem volt még égetőbb szüksége Szegednek egy olyan lapra, mely a közönség akaratát és érdekeit képviselje és mindig mindenben csak a közönség és Szeged városának érdekeit.

A „Szegedi Naplónak“ e törekvésben gyökeredzik létele, és jogosultsága e törekvés vezette a multban s ez fogja vezetni a jövőben is.

Ha lenni készül egy olyan lap is, mely programja szerint támogatni igéri a királyi biztosságot törekvéseiben, a város méltósága és érdeke megköveteli, hogy a közönségnek a „Szegedi Naplónak“ egy olyan lapja is legyen, a mely csupán azon intézkedéseiben fogja a királyi biztosság eljárását helyeselni,

TÁRCZA.

A szép asszony férje.

— Genre. —

Roppant ügyetlen ember s annál szerényebb bölcselő. Abban az egy mondatban összpontosul egész philosophiája, hogy „minden úgy van jól, amint van.“ Ez a vezérelve. — Ettől nem tér el se jobbra, se balra, sem szóval, sem tettel. Ha a világ kifordulni készülne sarkából s ő véletlenül éppen a szakadó földtengeg reggő végéről bámolná az eget, biz ő egyetlen lépést sem kockáztatna előre vagy hátrafelé, nehogy utjába álljon a természetes következésnek, nehogy meghazudtolja saját bölcsészetét.

Jó török válnék belőle. Vakon hisz a fatumban, a Kiszmetben és habozás nélkül rábizza magát minden alkalommal a jövő dolgok megváltozhatlan rendjére, hadd hozzon neki jót, rosztat, amint bölcsen ki van mérve a sors könyvében.

S ebből a rejtélyes könyvből derült lapok, rózsaszín betűk mosolyognak felé. — Hitének naiv szilárdsága eddig nem csalta még. Minden úgy van jól, amint van!

Rudi ur ezt mai napság már tapasztalásból mondja. Kellemes, tehát annál meggyőzőbb tapasztalásból. Harminczöt éves koráig folyton élénk figyelemmel kísérte a városbeli hajadonok fölserdülését. Korántsem azzal a célzattal, hogy közülük feleséget válasszon. Ez annyi volna, mint hívatlan, merész kézzel kapni

melyek a város és a közönség érdekeivel megegyeznek, ellenkező esetben pedig ez érdekek érvényesítésének szenteli hasábjait, fölvetve bátran értők a tollharcot a hatalom ellen, bármily magasan és messze van is az tőle.

S ezen harcában nem fog visszariadni sem a hatalmasak haragjától, sem azok szolgálainak rágalma és szitkozódásai elől.

Szeged reconstruکیóját politikai párt kérdésnek nem tekintjük. Azonban az országos politikára nézve ragaszkodunk ismert mérsékelt ellenzéki álláspontunkhoz.

Előfizetési ár:

Egész évre 14 frt — kr.
Fél évre 7 frt — kr.
Negyedévre 3 frt 50 kr.
Egy óra 1 frt 20 kr.

Szeged, június 29-én.

Nemsokára megjön és letelik az idő, melyet az igazságügyi miniszteri rendelet moratorium-félének kitűzött, a kielégítési végrehajtásokra nézve.

S dacára hogy ez az idő letelik, még mindig nincs a terminus meghosszabbításáról gondoskodva.

Örömmel említjük föl a szegedi társadalmi élet ama nemes nyilvánulását, melynek tanúi voltunk. E polgártársadalom az általánosságban szólva, jóformán nem is szorul a törvényhozásra. Fejlett s a humanismus niveauját elért állapotokat áruel.

A hitelezők és adósok közti viszony a vész napjai után azonnal megváltozott, senki sem kérte a pénzt a kárvallottól, s egy kárvallottat sem bántott arra nézve aggály, hogy ellötte kívánatos ideig halasztást ne kapjon. Önként értetődik az!

a sorskerék kimért forgásába. Ilyet Rudi nem tesz. Csak várt, várt, hogy a sok lány közül nem-e akad egy a szünet nélkül haladó idő során, aki felsőbb hatalmak rendelkezéséből feleségévé kívánkozna.

Nem hiába várakozott. Felsőbb hatalmak, már hogy a Terka szülői kiszámították, hogy Rudi urnak bőven van mit a tejbe aprítani és ennek a szokásos mathesisnek gyors összefüggése keletkezett a Rudi ur bölcsészetével. Csodálatos együvé tartozása a különféle tudományoknak! A családi tanácskozások meggyőző folyamán a szép Terka kisasszony is különös kedvet kapott komoly studiumokra és rövid pár hét multán fényes példával bizonyult be Rudi ur életelnének helyes volta: a város legszebb leánya vetette ki utána aranyos hálóját.

S Rudi ur fölötte gyarló követője lett volna saját szép tanainak, ha ebben a hálóban rögtön meg nem akad. Hát megakadt. A horogkivetés titkait perczig sem kutatta. Minek is? — Az ő galuska természetét, apró szürke szemét és bozontos bajuszát végre is kívánatosnak tarthatja egy férjhezmenendő szép leány, ha úgy van megírva a sors könyvében.

Ugy volt megírva. Terka kisasszony a mult őszzel pompás lakadalmon lett gyönyörű felesége Rudi urnak. S azóta a föld csak úgy mozog, mint előbb, a természeti törvények is ugyanazok maradtak, csak egy változott meg a dolgok megváltozhatlan rendjében: Voltaire Candidate-jének Rudi urba szorult bölcsészete. Most már nem úgy van jól min-

Testvérileg fogták föl a bajt: a gazdag simult a szegényhez, s a szegény bizalommal nézett föl a gazdagra, s úgy történt, hogy moratorium lett a miniszter nélkül is.

Sőt több történt ennél. Egy háziur kiadta a rendeletet, hogy senkitől sem szabad a házbért kérni az ő házában, aki önként fizet, csak az fizessen.

Egy vagyonos, fősvény kereskedő az összes künnlevőségét elengedte a hitelezőknek.

A külföldi kereskedő-világ is nagylelkűen viselte magát a szegedi kereskedőkkel szemben; egyik sem pörölt, s szívesen engedte el a követelés nagy részét.

A társadalom megtette kötelességét Szeged s illetve a szerencsétlenség iránt minden tekintetben.

Csupán két osztálya a társadalomnak maradt hidegen, fölpáncélozott szívvvel, szívtelen.

Az ügyvéd és az uzsorás.

Ezeket nem lágyították meg a nagy szerencsétlenség, az özvegyek, árvák sirása és a hajléktalan koldusok szenvedései. Az uzsora még mindig pusztit Szegeden. Az uzsorások arattak a szerencsétlenségből. Nemcsak pöröltek, exequáltak és költséget okoztak feleinknek, mihelyt lehetett, de fölhasználták az általános nyomort arra nézve, hogy még nagyobb uzsorára adják ki pénzeiket a szerencsétlen kárvallottak közt, kik a kétségbeesés perczeiben szívesen lekötötték az utolsó ingatlant is, mely viz alatt állott, s melyet elföd az ősi ház romjai.

Meddő dolog az uzsorások, a társadalom e métélyei ellen irni, mert e bajon a sajtó nem, csak maga a társadalom segíthet. Megbélyegez-

den, amint van, hanem úgy, amint a bájos Terka akarja.

Ami korántsem ejti Rudi urat következetlenségbe. Mert a jelen viszony voltaképpen nem ellenkezik korábbi elméletével. Ő ahhoz a ponthoz ért, ahol változhatlan tényben testesül meg az ember sorsa. Az ő sorsa szép feleségben testesült meg. Élete sorját, minden lépését puha, fehér kezek kormányozzák. Rút hálátlanság volna e csókolni való kezek ellen föllázadni és vakmerően hadat üzeni a sors rendelkezésének. — Főleg, ha „minden úgy van jól, amint van.“

Öröm nézni: hogy beletalálta magát Rudi ur régi elméletének új változatába. Végkép kibékült sorsával. Már hogy a feleségével.

Volt is rá oka. Kevés asszony találkozik kerek és világon. Terkához fogható. Szép is, jó is, csak egy kicsit hamis. Szépségében Rudi ur gyönyörködik, jóságának mások örülnek. Mégis a hamisság legnagyobb erénye. Bolondd tartja vele az egész város fiatalágát s nagyokat kaczag a lépre került madarakon, kik szíves örömet beleakadnak abba a Rudi urat fogott aranyos hálóba — turbékoló gerlének. A „jó madarak.“

Magas állású és nem kevésbé magas koru öreg urak között is sok-sok csodálójá kerül Terka nagysámnak. S bőséges része van elaggott szerelmi lángokban, „reszkető“ kézzel irt, késői érésű vallomásokban és végelgyengülésre hajló sóhajokban. Hogy tavaszt negyelyez előtte az öreg tél, nem is csoda. Csil-

hetnök az illetőket, ha neveiket kiírnók, de úgy sem érnék czélt, mert a megbélyegzés még mélyebben súlyosztaná e kvalifikált vérszopókat, és még dühödtebbé tenné a szivtelenség munkájában.

Nem rég történt e tekintetben egy bátor lépés az ország egyik részében, mint a lapokból emlékezhettek az olvasók, mikor a társadalom erkölcsi halálitéletet mondott ki fejükre és azt végre is hajtotta.

Igy tegyen a szegedi társadalom is. Vesse ki magából az utálatos embereket, akik emberi vérben dolgoznak.

A rendjel szédelgési pör, mely jelenleg Bécsben folyik, ránk nézve, s magában véve nagyon jelentékeny esemény. Van azonban egy körülmény, mely ránk nézve nagyon kényessé teszi azt. E körülmény az, hogy e pörben több a kormánypárthoz tartozó magas állású, magyar politikus van belekeverve, kik vádolva vannak szédelgési részességgel. A főváros politikai köreiben ez időszerint nincs más beszéd tárgy, mint ez a pör, s bizonyosra vehető, hogy az a kinos sensatio, melyet ez okoz, mindig nagyobb hullámokat fog vetni. — A bécsi államügyész kijelentette, hogy várhatóan ezen urakra azért nem terjeszkedik ki részletesen, mivel azok nem osztrák alattvalók, a védő ügyvédek azonban azzal védik védenceiket, hogy ők nem bűnösök, mert csak agensei voltak a magas állású kormánypárti magyar politikusoknak. — Mint halljuk, ez eset, melyre már napok előtt báró Wenckheim Béla figyelmeztette Tisza Kálmán miniszterelnök urat, már a minisztertanácsban is szóba jött, de nem történt semmi megállapodás. Így állván a dolog, a kormánynak már eddig is mulasztásul lehet betudni, hogy a bécsi tárgyalásra nem küldött föl egy magyar államügyészt, aki figyelemmel kísérvén a tárgyalás alatt fölmerülő bűnügyi momentumokat, azonnal megkezdené a pört itthon azok ellen, kikre a bécsi államügyész ki nem

logó szemének meleg sugarai szinte tavaszt varázsolnak a deresedő före, szivve egyaránt.

Terka nagysámnak így szolgálatában áll a város szíve, esze. S nem volna Terka, ha akik szolgálai, azokkal nem rendelkeznek. Ez a titka, hogy Rudi ur „a szép asszony férje.“

Olyan nagy ur, akar Mátyás király egyszeri ajtonállója, ki, — mint a mese beszéli — érdemlett jutalmát, a huszontötöt vette ki a királyi asztalra került gyümölcs árából. Rudi ur is ilyenforma jutalmat nyer, ha királynője küszöbén fontos személynék veti föl magát az udvarlókkal szemben.

Hát inkább nem tulajdonit becses személynék és férji minőségének semmi fontosságot, mióta néhányszor fölsült érdemes protegalásaival. Terka nagysám azokra a lovagokra vetett legharagosabb pillantásokat, akik férje irószobájából kerültek fényes budoirjába. Azok nem igen örültek az első fogadásnak, mikor értésükre esett, hogy az irószoba küszöbén van a próza és költészet Rubiconja. Azt csak a folyosóra nyíló külön ajton lépje át, ki elég hősiesség, hogy az éle szép poesisét becsülni, tisztelni tudja. H már megtanulta ezt becsülni Rudi ur is, és nagy bölcsen letett az irószoba és budoir között való egyenes összeköttetésről.

Hanem azért láthatlan, erős szálak fűzik össze ezt a két helyiséget. Különös, hasznos érekközösség uralkodik közöttük. Rudi ur üzleti hitele, bizalma jórészt a budoir törékeny zsölyéiben

terjeszkedett. Mert azt a dolgot teljesen ki kell deríteni, és nem szabad eltusolni! Nem szabad eltusolni nem csupán a közszápra került, és ezáltal mélyen compromittált magyar politikuskok érdekében, hanem főleg azért, mert megköveteli a teljes kiderítést a miniszterium és képviselőház reputációjára. Meglehet, hogy a bécsi szédelgőket, éppen azért, mert védők olyanokra fogják rá a visszaélést, akiket az osztrák ügyészség pörbe nem foghat, a bécsi esküdtzék (mely Ofenheimot is fölmentette) föl fogja menteni. Meglehet, noha nem valószínű. — De ha megtörténne ez non putarem, ezáltal a dolognak éppen azon előzmények miatt, melyek eddig fölmerültek, nem lehetne vége. — Ha pedig az esküdtzék ítélete elmarasztaló lenne, abban az esetben a magyar államügyésznek rögtön meg kell indítania a pört azok ellen, akikre a bécsi államügyész vádirata ki nem terjeszkeszhetett, mivel az illetők nem osztrák alattvalók.

A Tisza és Duna szabályozása iránt véleményadásra meghívott külföldi szakférfiak a Tiszát július elején fogják Naménytől kiindulva beutazni Naménytől Tokajig egy kis, Tokajtól lefelé pedig egy nagyobb hajó fog rendelkezésük alá bocsátatni. Innen Naményből vasuton mennek a meghívottak.

A Tisza árvizei.

Javaslatok azok elhárítására.

Irta:

O V E R M A R S H.

Németalföldi vízépítészeti mérnök.

(Folytatás.)

Az 1857-iki „Année scientifique“ a főntebb nevezett Rozet urnak néhány észleletét közli, azon hatások fölött, melyeket nagy árvizek alkalmával a Loire völgyi erdőségek okoztak.

„Először az Ozaini gátszakadást szemlélte meg Rozet ur. Itt egy nagy halmot talált kövekből, kavics és homokból, mely az állomási épületeken, a pályaudvaron kiterjedt. Es mily figyelemreméltó! Ezen halomtól nyugatra egy kis bozót alig három méter magassággal elég volt a kavicsot visszatartani, mely itt 20 méternél mélyebben nem volt képes lehatolni.

„A másik oldalon egy szőlőskert tartotta vissza a kavicsot, melynek veszélyes 10 centiméter magasan voltak kavicslerakodással fődve. A kavics és homok az alig egy méter magas vasut-szegélyhez ülepedett és a folyókban hosszú csikot képezett.

„Amboiseban szintén volt a vasut-

szilárdul, izmosodik meg, nem lévén olyan hátrányos kereskedelmi körítés, melybe, egy szép, kedves asszony ármányos kötése mellett kellő módon megpuhitott cliens bele nem ugornék. Főképp, ha ezzel a Rubicon is átlépheti. Mert a szép asszony terméből ilyenkor nyílt ut vezet Rudi ur irodájába, ki alapos számot vet az adásvétel tárgyát képező cikk ár-folyamával és egyuttal azzal a drága mosolylyal, mely ügyfelét a Rubiconon átkísérte. Ez nem megcsufolása a mosoly költészetének, csak hasznosítása.

S haszonra, prózára erős szüksége van Terka nagyságnak. Mert ő bizony b ő k ö l t ő. A „szép asszony“ hire költészetes ambíció, sok selyembe, bársonyba, csipkébe, szalagba kerül.

Szalag, csipke, bársony, selyem címén aztán egyszer olyan napon talált zárva maradni a Rudi ur irodája, mely a naptárban nem számít ünnepet. Nyomában járt ennek minden egyéb következtetés: a végrehajtó egész segédlettel. S ezek se boudoirt, se salont nem respec-táltak ám. Méltán föllázította Rudi ur jobb érzéseit. Ha az idők folyamában meg is csappant egy kicsit saját bölcsészetébe vetett erős hite, annyira meg-szóval is meg tudjon számolni. Hiszen ez rendszerébe sehogy sem vágó letérést jelent az egyenesség, a becsületesség utjából?

Badar beszéd! Azok a felsőbb hatalmasságok, kik nem mindig egyenlő mértékkel mérik a mocskotalan név drága tisztességét, azok a társadalmi rend és

tal szemközt egy gátszakadás; a víztömeg itt több házat az állomás mellé ragadott, sok állomási épületet összedöntött, az utat nagy hosszúságban oly mélyen ki-mosta, hogy ott talán többé helyre sem hozható, és több mint 400 méter hosszú rom, kő, kavics és homok halmazt rakodott le. Ezen pusztítások közelében elő-sövényvel kerített szőlők voltak, ezen sövények lerakodással voltak fődve, de a bekerített házak állva maradtak.

Többet nem kell mondanunk, hogy bebizonyítsuk azon jótékony befolyást, melyet az áradások alkalmával gyakorolnak, meggátolván a kopár fölszinen vkló rohamos lefolyást, mi a pusztító árvizek főokozója.

* * *

Németalföldön minden gátat beültetnek fűzfákkal és bokrokkal, és gondosan ápolják azokat, tapasztalatból tudva, mily jól megőrzi ezek a töltésoldalt hullám-csapások ellen, és hogy a gáton nyugalomban tartják a vizeket. Azonfölül jó anyagot szolgáltatnak a töltések védelmére és fönntartására, és mint kötegek és kosarak igen jó áron elkelnek.

Nagy gondal ápolják itt a lejtők gyepét is, hogy az mint sűrű nemez, védje a töltést és tartsa össze, de nem tűrnek magasra nővő gazt, patkányok és egyéb férgek térszkeül, melyek a földet átlukgatják és a töltést gyöngítik. — Évenként jó áron bérbe adják a fűvet, mely kétszer kaszálatik.

A tavak mentében vezető utak mellé szálfákat tesznek a vízbe, melyek mindegyike 4 rövid czölöp között ide-oda mozoghat. Ezek az uszó tenyőszálak folytonos mozgásban vannak, de az ut a hullámcsapásoktól és kimosatástól meg van kímélve.

Miután, — mint fönnt említve volt, Franciaország négy nagy folyamvölgye számára, négy külön árnyalt állítottak föl; először a Loire gátjai czélszerűen kijavítottak, másodsor a városok, a Loire mentében mindenkorra megvédettek; harmadsor a felső Loire és mellék-folyóinál egy medencerendszer alkottatott, mely képes körülbelül 500 millió köbméter vizet fölvenni és ezáltal a Loire legnagyobb lefolyási tömegét — másod-percenként 9000 köbmétert — 6000 köbméterre redukálni.

Graeff, St.-Etienne-i főmérnök volt első, ki igen érdekes tanulmányokat tett a mesterséges vízmedenczék és azok ki-

becsületesség tudós öreiként hivalkodó bölcs, gyarló urak szóval és írásban, hirtelt érdemlőleg és kétséget kizárólag tudtára adták mindazoknak, akiket illet, hogy Rudi ur, a szép asszony férje senkit se csalt meg. (Csak magát!) Hiába, hogy a csipke, bársony stb. árát jobban nem ismeri, hogy gondtalan követője volt gondtalan bölcsészetének, ám hiányzik az alanyi vagy tárgyi tény-álladék.

Pedig meg van az alany is, meg a tárgy is. Cherche la femme! S megtalálják. Nem azért, hogy a törvény kezét éreztessék vele. (Kannibálok még éppen nem vagyunk.) Csak rá rakják az élet súlyát modern alakban. Ez a súly nem valami nehéz. A c z é g v i s e l é s e, vezetése eleme, élvezete lesz Terka nagyságnak.

S amennyivel szaporodik a szép Terka baja dolga, annyival fogy körülötte lassanként a bársony és selyem. Az írószobává alakított salonba egyszerűség illik, a munkához szerénység.

Komoly munkára fogta Terka nagysám mióta „egyéni czég“ lett. Rudi ur pedig sohasem volt bölcsészeti elveihez hívebb, mint azóta. Hagyja, hogy menjen minden a maga útján és csak annyiban vesz részt az ügyek intézésében, amennyiben... ő viszi p ó s t á r a a l e v e l e k e t.

Hivatása, rangja, foglalkozása, különös ismertető jele az, hogy „a szép asszony férje.“

Kulinyi Zsigmond.

vitale tárgyában. A felső Loire mellék-folyójának több pontján hogy szorulatok voltak, melyek régebbi gyűlhelyekre mutatottak. Ezekhez csak egy nyílással ellátott töltés által kellett elzáratniok, hogy czélszerű medenczék képezzenek, mire már Boulange főmérnök fönntebb nevezett jelentésében utalt.

Ha egy széles völgyben nem lehet magas védgátakat alkalmazni, akkor több egymásra következő medenczét készítenek. A felsőknél tulömlések alkalmaztatnak, melyeken a víz lefoly, mely nem szabadulhat nyílásokon át.

E tulömlések szélessége a felsőtől az alsóig fogy, az utolsónál már nem szükséges a tulömlés, ha a rendszer helyes számításon alapult.

Minden védgátnak zsilippel kell bírnia, mely a legkisebb vízállás kiömlésének telet meg, azonfölül egy tulömléssel, mely a fölsőleges vizet a legmagasabb vizálláskor eléggé lebocsátani képes, amint azt a számítások megállapítják. St. Etienneben a Fureus, a Loire egy mellékfolyója számára, mely e várost néha elöntötte és 1849-ben sok gyárat elpusztított s igen nagy medenczét készítettek az által, hogy a le Cold'Enfer nevű hegyszorosot egy gát által elzárták és így egy 45 méter magas katlant képeztek.

A föltartóztatott víz egy mellécsatorna által vezetett a folyóba. Közönséges állapotban ezen medence 1 1/3 millió köbmétert tartalmaz, a legmagasabb vizálláskor pedig 2 milliót. Egy külön csatorna vezeti a vizet St. Etiennebe, hol egy segédmedenczéből a gyárok mozderejűl használtatik föl és St. Etienne városát a legfelsőbb emeletig vízzel látja el.

* * *

Ez a története annak ami Franciaországban az árvizek megakadályozására történt. Látjuk ebből, hogy ott a präventiv eszközök a medenczék a fő- és mellékfolyók eredeténél a főszerepet játszóak.

Kossuth leveléből.

Kossuth levele Szeged rekonstrukciójával foglalkozik. A nagy hazafi laicus tollal ir ezekről a dolgokról, és ez nagyon természetes is, mert nem ért hozzájuk.

Az egész levél mintegy Bakay emlékiratát veszi alapul, — pedig ezen emlékirat, dacára, hogy sok figyelemreméltó észrevétel van benne, nem bir semmi szakszerű értékkel, annál kevésbé e levél, melynek írója oly távol van tőlünk s oly kevéssé ismeri viszonyainkat.

Mindamellét közöljük nagy hazánkfia leveléből e kiszakított részt, mely pusztán csak azért érdekes, mert az ő nézeteit tartalmazza.

Tehát Szegednek akint kell rekonstruáltatni, hogy 1) árvíz esetén el ne pusztuljon, s hogy 2) a rekonstruálandó nagy magyar város minden vízfakadás, a talajnak minden lazasága mellett is szilárd fönnállására számithasson.

Ez a föladat. A kérdés hát az: mit kell tenni? miként kell eljárni, hogy e kettős föladatnak a rekonstrukció megfeleljen?

Először is én határozottan helyeslem Bakay emlékiratának azon javaslatát, hogy Szeged belterületét föl kell töltöni. Mindenütt-e, vagy csak kelyen-kint, mily kiterjedésben s mily magasságig? azt a fek- és lejtmerés fogja megmutatni, de a feltöltést in thesi az ok-szerű rekonstrukció egyik alapföltételének tartom.

Erre nemcsak a város belterületének alantass fekvése utal, hanem a Tisza medrének emelkedésére való tekintet is. Mert tévedésnek tartom azon nézetet, hogy ha a Tiszaszabályozás eddigi rossz — rosszabb mint rossz, mert rendszertelenül kapkodó — módja helyébe bármely ok-szerű rendszer fog is elfogadtatni, a Tisza medre többé éppen nem fog emel-

kedni. Erről az említett 77 méternyi magasság mellett a 600,000 méter távolban fekvő tenger fölött álmódni sem lehet.

A dolog nézetem szerint ekként áll: A Maros delta-képző természeténél fogva az ugynevezett „munkás folyók“ (Fleuves travailleurs) között tartozik; s ez a munkás folyó csaknem derékszögben löki oldalba a Tiszát Szegednél, s mert ez lassabb folyásu amannál, hát természetesen, hogy a Maros a maga torkolati iszapját nem a saját medrébe, hanem a Tiszába rakja le, aminek (kapcsolatban a szabad víz lefolyásának hidak stb. által megszorításával) következtése az, hogy a Tisza medre (mint Bakay magát kifejezi) „Szegednek feje fölé kerítettik.“ Tehát a Maros leveztetésével (melynek lehetőségére a Maros-ártéri erekkel maga a természet reá mutat) s a vízletoltság akadályainak elhárításával azt igenis el lehet érni, hogy a Tisza medre ugyszólván mesterségesen mind magasabba ne kerítették Szeged feje fölé. Ez lehetséges.

Továbbá kellő távolságban czélszerűen emelendő töltések által (a Pó mentében Ponte Lagosburo táján kettős töltéseket is láttam, a Missisipi 4000 kilométer kiterjedésű s némely helyütt 13 méter magas, fent 13, alant 96 méter széles töltései közt hármastöltések is vannak fokozatos magassággal s normalis viszonyok közt mivelés alatt levő tág közökkel egymás háta mögött), mondom: töltések által az árvizek lefolyására mesterséges medret lehet készíteni, aminek az lesz következtése, hogy az árvíziszap legnagyobb részben nem a Tisza medrébe nagy károsan, hanem a medren kívül rakodik le a fölmivelésre nagy hasznosan (colmatage).

Végre a Tisza torkolatának rendezésével kapcsolatban az esésnek logikai sorrendű, (s nem mint eddig a hydraulica legelementarisabb törvényeivel elmentés) növelésével, és helybeli folytonos kotrásokkal Szegednél a folyamagy emelkedését mérsékelni szintegy lehetséges.

Ezt és ennyit igenis el lehet érni, de már odáig semmi mesterséggel nem lehet eljutni, hogy a Tisza medre Szegednél a török időkori alacsony színvonalra vissza leszámitathassék, sőt, minthogy bármit csináljunk is, a Tisza legalább Csapon, ne mondjam T.-Ujlakon alul mindig lomha folyó leszen, azt is bizonyos ténynek vehetjük, hogy a folyamagy, bár a kellő óvintézkedések folytán lassan, de még is folyásvt emelkedni fog; mert hiában a folyók vizében uszó szilárd anyag lerakódása ép úgy, mint a habcsapás általi erosió földünk geologiai törvényei közé tartozik.

Ezek így lévén, Szegedet belterületének feltöltésénélkül magas töltésekkel karimázott katlanba építeni belé, csalugyan képtelen gondolat volna. Hiszen így építve még csak az utca kövezetei összegyűlő eső vizet sem lehetne a város minden részéből levezetni, az alantab fekvésű városrészek csatornáin pedig a víz igen gyakran nem a városból ki, hanem a városba befolyának.

Lehet, hogy a feltöltés egy vagy más fönnmaradt ház tulajdonosának egy kis kellemetlenséget okozhat; nem tudom okozhatna-e? De meg lehet. Hanem midőn csakugyan azt kell cézül kitűzni, hogy a rekonstrukció ne egy kétséges jövendőjű faluvárost tákoljon össze, hanem egy szilárd, biztonsággal épült szép jövendőjű nagy magyar várossal ajándékozta meg a nemzetet, egy-két ember partikularis érdekecskéje miatt nem szabad magát a czélt kockáztatni. Annál kevésbé szabad, mert az ilyenmü kellemetlenségek csak mulékonyak, azokat az élet kis idő alatt ki szokta egyenliteni, miként ezt még sokkal kevésbé fontos közérdek tekintetéből okozni szokott sokkal nagyobb kellemetlenségek körül is tapasztaljuk, például midőn pusztán utcaszabályozás miatt egy-egy ház kiszögellő része elvágtatik.

Különbén is egyesek esetleges kellemetlensége bőven kárpótoltatnék, a telek és házérték növekedésével, melynek lehetetlen kimaradni, ha Szeged akként alkottatik ujja, amint azt a biztonság s jövendő fölvirágzás tekintete javasolja. Az így épüldő Szegeden a telek- és házérték bizonynyal egészen más lesz, mintha arra kárhoztatnék, hogy ott globaszakodják a körtöltés karimázta katlanban, feltöltetlenül, mert feltöltetlenül

Folytatás a mellékleten.

hát pocolyákban lubiczkolva esővíz idején, mely a katlanból ki nem folyhat; áradás idején pedig remegve tekingetve föl a feje fölött háborgó vizekre, melyek a várost nemcsak meglátogatással, hanem katlana fenekén elborítással is fenyegetnék.

En hát határozottan azon nézetben vagyok, hogy a feltöltés mind az adott helyzet, mind a józan ész, mind a tudomány által parancsoló szükségül van indíczálva.

Azután áttér a feltöltendő város alagesüvezési és csatornázási kérdéseire s hosszasan foglalalkozik velük.

IV. Napoleon.

Az excsászárné állapota változatlan. Keveset alszik, keveset eszik, s sokat sir. Az isteni tisztelet után, melyet a chislehursti templomban tartottak, azt mondta az öt helyére vezető Bassano hercegnek: „Nem hittem volna, hogy e csapást elviselhetem.“

Az excsászárnénak nincs szándékában többé elhagyni Chislehurstot. Kijelentette, hogy „a két sir közelében akarja tölteni hátralévő napjait. A házhoz magához kevés embert bocsátanak: a család legmeghittebb barátait, az angol királyi ház tagjait, a helyi plébánost, a herceg két pajtását a woolwichi katonaiskolából, és a posta- és táviró kihordókat.

A részvét nyilvánulása folyton nagyobb mérvet ölt. Campden-Houseban az excsászárné körül vannak gr. Károlyi osztrák-magyar nagykövet, Musurus pasa, Persia és Japán nagykövetei, Hicks-Beach angol gyarmatügyi miniszter, a southernlandi és manchesteri hercegek nejükkel, Granville, Lansdowne, Stanhope, Holmeselak, Toukerville, Derby, odo Russel és Dorchester lordok. Mac Mahon tábornagné szintén Londonba érkezett, hogy Chislehurstba menjen.

Párisban a gyászmisét tegnap tartották meg az Augusztinusok templomban, hol a főntebb fölsoroltakon kívül Meternich herceg is ott volt nevével együtt. Ez utóbbi mély gyászba volt öltözve. A templom körül mintegy 20 ezerre menő néptömeg ácsorgott, s némán szemlélte a templomból kivonulókat.

Anglia minden katolikus templomában szintén gyász istentiszteletet tartanak. A doweri kikötőben állomásozó hajók félárboezra eresztettek le lobogóikat a gyász jeléül. Irlandban a lakosság részvéte még élénkebb.

A mint hallatszik, az elhunyt herceg mégis hagyott hátra végrendeletet, e a kulcsot a szekrényhez, melyben ez rejtve van, Pietri hordja, ki jelenleg Korzikában időzik, Rouher visszatérését ez hátráltatja.

Az imperialista párt fejét vesztette, nem talál vezért. Jeremo herceg nem hajlandó Cassagnac et consortes czégével szolgálni. 1876-ban nyiltan megirta választóinak, hogy a köztársaságot elismeri, — 1848-tól az államcsínyig a szelsóbalhoz tartozott, ami azonban nem akadályozta abban, hogy senator, osztálytábornok ne lehessen belőle, s szép apánagot ne dugjon zsebre. Most meg következő nyilatkozatát közlik francia lapok:

„Szerkesztő ur! Pretendensnek tünettek föl engem, mit a tények nem igazolnak, míg Franciaországban nincs trón, melyet el lehetne foglalni. De a midőn minden, ez oldalról jövő föltvéseket megczáfolok, mint a család feje egy előjogomról se mondok le és enyéim közül senkinek sem fogom megengedni, hogy nevemet meddő agitációkra kölcsönözzék. A jelenlegi körülmények elegendők arra, hogy e magaviseletet nekem parancsolják. A köztársaság kormánya e pillanatban termékeny harczot folytat; a modern szellem harcát a mult harcza ellen. Ami engem illet, én sohse leszek oly párt feje, mely ezen a téren harczolna a tényleges kormánnyal a clericálizmus érdekében. Bonaparte Napoleon Jerome.“

Rouher, mint mondják, Victor herceg mellett kardoskodik, s reméli, hogy

erre nézve az excsászárné beleegyezését is kinyeri. Szegény Eugenia, mintha bizony az ő szava Franciaország jelen viszonyai között nyomna valamit a latban.

A legitimistáknak s orleanistáknak nagyon kapóra jött a császári herceg halála. A legitimista lapok fölszólítják a bonapartistákat, hogy mondjanak le minden reményről, s vagy Grévy, Gambetta és Clémenceau köztársasága, vagy a monarchia közt válaszsának Chambord grót, a párisi gróf, s ennek fia az orleani herceg uralkodásával.

A makói komédiák.

Azon kis megjegyzés, melyet tegnap a csanádmezei főispán bevonulásáról szóló eredeti tudósítás elé tett a szerkesztőség: akként magyaráztattott ma s hozatott föl nekem érdekelt helyről, mintha az Lonovics ur személye ellen lett volna irányozva.

Anélkül, hogy revokálnám a mondottakat, mert ez nem szokásom, kijelentem, hogy a csanádmezei főispán ur személye nem eshetik kifogás alá: a főispánság különben is már-már alig egyéb, mint, hogy a belügyminiszter, egy megbízottját állítja a választott tisztviselők fölé mint saját közegét; tehát az majd nem egészen a belügyminiszter dolga, hogy ő kit állit oda a kormány közegének.

De különben is én Lonovics József urat nem ösmerem sem személyesen, sem hírből. (S valószínűleg éppen az a tudat keserit el, hogy hazám nagy embereit sem ösmerem!). Csupán azóta tudom, hogy létezik a mióta főispán jelöltként kezdtek emlegetni. S azon idő alatt azt hittem, hogy bár jelentéktelen de igen népszerű ember. Most azonban megvallom, mióta a hivatalos örömmaskaradek lefolytak, már azt sem hiszem, hogy népszerű — mert ezekre nem lett volna akkor szüksége.

Lonovics urból kétségtelenül igen jeles főispánja válhatik a megyének valamikor, s én megengedem azt is, hogy nagy ember is lesz — de még nem az: s nem ugy kezdji hogy az legyen, — egy lejárt kormány, egy vaskezű miniszter rendeleteinek végrehajtójául vállalkozván. Ez a kicsinyek hiúsága.

Mindamellet szivesen üdvözöljük Lonovics urat főispáni székén, mert hiszszük, hogy azt jobban lesz képes betölteni mint sok más főispán, s mert Lonovics ur kinevezésében ismét új jelét látjuk a szakításnak ama szűkkeblű előítélthez, hogy a megyék élén, csak igazi arisztokrata állhat.

Ami ellen kifogásunk van, az csak azon hübé és imelygős hajlongás, mely társadalmunk és politikai világunk erkölceit, oly mélyen alá sülyesztette, — s mely olyan kórosan nyilvánult ezuttal Csanádmezeiben.

Mikszáth Kálmán.

Makó június 26.

A tegnapi zajos, lelkesült fogadtatás és fátylaszenének méltó folytatása volt a mai nap. Reggel 9 órakor a rom. kath. plébánia templomban ünnepélyes istentisztelet előzte meg a megyei közgyűlést, az istentisztelet alatt a szegedi kir. tanító-képezde dalárdája Kölcsey „Hymnus“-át is énekelte meghatóan, a templomban a megyei értelmiség nagy része fényes magyar diszben jelent meg; — a templomból hosszú togotok sora szállította a bizottság tagjait a megyeházába.

A közgyűlést dr. Meskó Sándor alispán nyitotta meg, előadta a mostani rendkívüli közgyűlés czélját és éljenzése között olvastatott föl a kinevezést tartalmazó királyi leirat; egy küldöttség neveztetett ki, ki a főispánt fölkéri, hogy jelenjen meg a gyűlésben és tegye le az esküt; — a főispán a küldöttség élén

élénk éljenzések kíséretében megjelent, elfoglalta az elnöki széket; — a leirat fölolvása után letette az esküt; ennek vezégtével Návay Imre főjegyző üdvözölte, mire a főispán olvasott föl egy hosszú szónoklati remeket, melyben megemlékezvén elődjéről, sok helyütt hangsúlyozta a megye érdekeit.

A zajos éljenzéssel fogadott előadás után, Sántha Sándor kir. tanácsos indítványára a beszédek jegyzőkönyvben megörökítetteti és kinyomatni határozott, és a gyűlés a főispánra hangoztatott lelkes éljenzéssel véget ért.

A különféle küldöttségek elfogadása után délutáni 2 órakor a kaszinó nagy termében a főispán által adott diszbeszéd volt; a pezsgő dugaszok pattogásával megeredtek a toasztok, elsőt mondott a főispán a király, királyné Rudolf trónörökös és a királyi családra emelvény poharát, a vendégsereg ezt föllálva zajos éljenzéssel fogadta, ezután Meskó alispán mondott fölköszöntés a főispánra és hosszán tartóan éljenzetett, hanem a kormányelőkre mondott fölköszöntőt alig akarták hallgatni és csak alig egy-két obligált eljen hangzott föl. Návay Imre főjegyző mondott fölköszöntőt a megyei bizottság tagjaira, majd Végh Aurél országgyűlési képviselő szép szavakban a megyei tisztikarért, Meskó alispán a megyebeli orsz. képviselőkért, Pompéry János a főispán felesége Hollósy Katalinért, Szel Ákos a szegedi törvényszék itt lévő tagjai és Marinkics elnökért, Hopf kanonok Bonnas püspökre; mondottak azután még több toasztokat, a többek között Szeberényi Andor orsz. képviselő akart a kormányért inni hanem sehogy sem akarták hallgatni, még leleményessége által egy percze csendet teremthetett, ekkor Széll György ellenzéki képviselővel elkezdett alkudni egy Tiszára hangoztatandó éljenzést, hosszas és furfangos alkudozás után végre abban állapodtak meg, hogy azért iszik Tiszáért, mert Lonovicsot nevezte ki főispánnak, így koldult ki Tiszának egy őszinte (?) „éljen“-t.

A legjobb kedv és rózsáshangulat volt általában, az ebéd 6 órakor ért véget.

Estve a csanádmezei ifjuság által adott fényes táncvigalom volt, mely kiváló jó kedvben pirkadó reggelig tartott, a hölgyek gyönyörű csoportjából felemlitem Végh Aurelné, Lonovics Albertné, Návay Gézáné, Török Imréné, Schmidt Imréné, Návay Istvánné, Szel Ákosné, Simay Edéné, Borovás Dezsóné, Kristóffy Ferenczné, Krikay Gusztávné urnők és Rónay Jolán, Fejérváry Erzsike, Hollósy Katicza, Bhear, Nigrányi nővérek, és még egy egész csapatja a szépeknek.

Meghívás.

A szegedi polgári dalárdának f. évi július hó 6-án d. u. 4 órakor (belváros, Kain-féle ház, iparos és gazdasági kör helyiségében) tartandó rendes évi közgyűlésére az egylet összes pártoló és működő tagja tisztelettel meghívattak.

A közgyűlés tárgya: elnöki jelentés, tisztujítás, indítványok.

Szeged, 1879. június hó 28.

Kabók Imre, titkár. Mozgay Károly, elnök.

Ujdonságok.

— Junius 28. —

— Középületek becslése. Érdekesnek tartjuk fölemlíteni a következő adatokat. Az 58,957 forintba becsült Szeged csongrádi takarékpénztári bérházban 2320 frt, a 90,127 frtra becsült belvárosi parochia- és gymnasium-épületben 4304 frt, a 150,000 frtra értékesített belvárosi templomban 1160 frt, a 21,500 frtra értékesített táviró-épületben 1060 frt és végre a 95,200 frtra becsült belv. szerb templomban 1000 frt kárt konstátál a belvárosi becsülő bizottság. Megjegyzendő, hogy a fönt jelzett értékösszegekben a telek négyszögöle mindenütt 2 frt 50 krral szerepel.

— A királyi biztosi kárbecslő bizottságnak az alsóvárosban működő albizottsága a legközelebbi napokban a Csekély-közön s a Széchy-, Varga-, Sárkány-, Sajtó-, Mészárszék-, Várad- és

Deszkás-utczákban fogja a kárfölvételeket folytatni.

— Az alsóvárosi Csányi-féle szelmalom melletti magaslatokon, a királyi biztos utasítására barakkok fognak fölláttatni; alkalmas helyeket Lechner osztálytanácsos és Zombori Antal tanácsnok jelölnek ki.

— Kenyeret az ujszegedi menekültek részére is innét szállítanak ezentul. Ez intézkedésre az indította az illetékes közegeket, hogy Torontálban eddig drága pénzért nem éppen jó kenyér jutott a szegényeknek.

— Az ujszegedi barakk-kórházat ma estefelé vették át Adler Antalné urhölgytől a kir. biztos által erre kiküldött Dáni Ferencz főispán, dr. Singer Mátyás főorvos és Szabados János tanácsnok. Dáni pár meleg szóban köszönte meg Adlernének és általa a nemes Károlyi grófi családnak a kórház fölszerelése által Szegednek hozott újabb áldozatát s aztán a főorvosra bízta a kórház gondozását és vezetését.

— Taschler főkapitány ma szabadságra menvén, visszatérteig Szabados János tanácsnok fogja a főkapitányi teendőket végezni.

— Kosárfonást mindössze hat tan tanulnak eddig az országos nőegylet nagy áldozatok árán fölláttott tanmühelyében. Fölte kivanatos pedig, hogy ennek az ingyenes iskolának minél több látogatója legyen, mert rendes viszonyok közt is nagy hasznát veheti az alföldi ember az elsajátított háziipari foglalkozásnak. S mennyivel jobb hasznát vehetik az ilyesminek éppen a szegediek, kik előtt nehéz téli évszak áll ebben a szerencsétlen esztendőben.

— A buzapiacz ma nyílt meg először, mióta szokott foglalkozásainkból a víz kizavart. Ezen első alkalommal a Dugonics-téren alig husz kocsi gabonát láttunk ugyan, de hiszszük, hogy a sovány kezdetnek mielőbb bő folytatás lesz, ha a közel vidékiek megtudják, hogy Szegednek a gabonavásárja is föltámadt halottaiból.

— A bankfiók mielőbbi idehozatása ügyében tegnap az osztrák-magyar bank kormányzósa egyik tagja Rust budapesti nagykereskedő járt itt, és minden irányban tájékozást szerezvén az itteni helyzet felől, kijelentette, hogy a bankfiók Szegeden még e nyár vége felé megkezdheti működését. E kilátás kereskedői körökben nagy meglepedést szült Rust ur egyuttal a váltóbírálok névsorát is összeállította és tán legközelebb lesz alkalmunk e névsort nyilvánossághozni.

— Figyelmeztetésül. Mind az tisztelt háztulajdonosok és bérlő uraik házaikban a vízvezetékét birják, s veskedjenek az alatt irt naptól fog az idegenek elől, ugy használat ut zárva tartani. Annival is inkább, mi hogy az utczai vízvezeteki kutak használatra megnyittatván, a házakból a vízfordás a vízvezeték elzárása me szigoruan tiltatik. Kelt Szegeden, június 29-én. Klemm István.

— A percsorai társulat érdekeltjei kik közt Szeged várost Szluha Ágoston, Bakay Nándor, Fodor István, Dr. Magyar János, Magyar János mérnök és Novák József t. főügyész képviselik, július 2-án d. u. 4 órakor polgármesteri hivatalba értekezletet tartanak, hogy az új öblözet kijelölése tárgyban barátságos egyezséget köthessenek?

— Városunk levegőjéről azt beszéltek a bécsi lapok, hogy dögleg elmondva, hogy itt minden ember beteg étványhiányban szenved stb. A konháinkat, vendéglőinket is szidják. Hoz ezen ostobaság mennyire nem igaz magun eléggé tudjuk, sajnos azonban, hogy elterjed s a magyar német nyelven jelenő lapoknak jutna föladatul a czáfolás. A levegő dolgába hála istenné még tán most sem cserélnek Bécsese csupán egy hiány mutatkozott eddig, mi főleg az idegeneknek volt érezhet A kerti vacsoráló helyek hiánya. E kintetben is folyton javul a helyz Legközelebb a „Proféta“ nyílik meg belvárosban, a felsővárosban pedig rőcz Bertalan az ételéről hit halász csárdás már meg is nyitotta kaszinó helyiséget. Mindakét helyen van pompás kert is, ahol nemcsak a magyar gyomor találja meg kedv ételét, de honnan még...

ívozhath, hogy a szálját nyalja meg
ajd — mikor a magyar altoldat meg-
legeti.

— Adomány. Herczeg Schwartz-
erg Adolf azon kerti ünnepély jövedel-
éből, melyet Bécsben részben a szegedi
rvizkárosultak javára rendezett, 12,000
orintot adott át gróf Csekonits Jánosné
nagyemlétségének, aki ezen összegből
z Újszegeden fölállított „járvány-kór-
ház“ első berendezésének költségeire s
az élmezés megindítására 300 forintot
Adler Antalné urhölgy, 700 frtot pedig
z élmezés további folytatására Tisza
ajos királyi biztos rendelkezésére bo-
sátott.

— A szegedi Óthalmon talált régi-
ségek tegnapelőtt érkeztek a nemzeti
muzeumba. Varázseji Gusztáv, a nemzeti
muzeum hivatalnok, a század meghaladó
sirok közül saját jelenlétében 34-et ása-
tott föl. Az ásatások területe fölötté nagy
volt, és a tulajdonképeni Óthalomnak
csak lábát képezte; de magából a ha-
lomból még semmi sem hordatott szét.
— A leletek a legkülönbözőbb korszak-
okból valók! vannak köztük prachisto-

ricusok, rómaiak és magyar vezérkoriak.
Erkek tekintetében az ásatások kevés
eredményt mutattak; csak egy arany ér-
met találtak Ducas Mihály korából. A
tárgyakat, melyek minden tekintetben
igen érdekesek, a Deutsch és Haas cég
díjmentesen szállította a fővárosba.

— Hadsí Lojáról egy június 18-ról
kelt levél Szerajevóból a következőket
írja: Hadsí Loja szomszédunk, mellettünk
van a helyőrségi fogházban. Mikor kér-
dezte ma tőle a profosz fáje a lába,
egész gorombán válaszolt: „Ha fáje, bizo-
nyára nem neked fáje.“ Azt mondja, hogy,
azért kísérlette meg a szökést, mert egy
katona azt mondta neki, föl fogják akasz-
tani. Egyszer papirt, tentát és tollat kért,
hogy papirlapokra felírja nevét; mert
azokkal, mint mondta, a tiszt urak egy
forintjával veszik meg tőle. Magát nagy
embernek véli, kinek kézírata nagy értékű.
Bizonyos, hogy Novibazárba akart mene-
külni.

Nyilttér.*

A „Szegedi Híradó“ vasárnapi szá-
mában megtámadja a szegedi kőmives és
ácsokat, hogy „társaságba állnak és igen
magas árt szabnak munkáikért.“ Fenyeg-
getőzve figyelmeztet továbbá, hogy majd
sok vidéki ács és kőmives érkezik váro-
sunkba, s a helybeliek majd fölesigázott
árral hopton maradhatnak, s így majd
késő bánat, eb gondolat lesz.

Mi nemesak hogy nem félünk vidéki
versenytársaktól, hanem tiszteljük azo-
kat s szívesen megosztjuk azokkal a mun-
kát, ha van elég. A „Sz. H.“ támadása
azonban tökéletesen alaptalan. A hely-
beli ácsok és kőmivesek nincsenek tár-
saságba, hanem mindegyik oly árban
vállal munkát, amilyenben képes azt tel-
jesíteni. A napszám 1 frt 70 kr.; és még
az árviz óta sohasem volt a napszám két
forint. A „Sz. H.“ állítása szerint (a
pénteki számban) pedig két forintért se
lehet napszámot kapni. Ez tehát valót-
lanság.

* E rovatban közöltékért nem vállal fele-
lősséget a szerk.

Ami továbbá a szegedi kőmiveseket
és ácsokat illeti, az elismert dolog, hogy
mindenütt jobban fizettetnek, mint
bármely más vidékbeli munkás, mert ér-
telmesebbek és ügyesebbek. Az ő mun-
kájukat holmi jött-ment tapasztalatlan és
tanulatlan meztelábos munkásával össze-
hasonlítani, vagy egy árban kívánni csak
annak lehet, ki ezen dolog körül oly já-
ratlan és tudatlan, mint a „Sz. H.“ cikk-
írója.

A szegedi építő munkáskar névében:

Nagy András,	Légrádi József ács,
Baláss Mihály,	Berecz Imre ács,
Für Vincze,	Molnár Mihály ács,
Bódi János,	Rózsa Pál építő,
Kis György,	Farkas János,
Doktor István,	Zombori Máttyás,
	Böröcz József.

A Tisza vizállása Szegeden:

1879. évi június 29-én

21' 1" 0" azaz; — 6.66 mtr.

Felelős szerkesztő:

Eisenstädter Lukács.

BILINI

savanyuviz.

Nagymérvű szénsavas szikeny tartalmánál fogva (10,000 suly részletben 33.6339) min-
den németföldi savanyuvizek között határozottan az első helyet foglalja el, s kitünő hatással
bir a vérnek lugany savasítására, sikeresen működik a gyomorégés, gyomorgyöres, gyomor-
hurut, az úgynevezett hűgysav, diathese, fővény, húgy és vesekövek ellen; hasznos szolgálatot
tesz a köszvény, idült csusz, idült hólyag- és tüdőhurut, epekövesülés, máj-elzsírosodás, nyálkás
aranyér és görvénykór ellen, mint azt Billroth Dittel, Ultzmann, Ivanchich stb. taná-
rok sokszor eléggé elismerték. De mint fölfrissítő s kellemes ital is, bor és czu-
kossal, vagy gyümölcs-szórpellel keverve napról-napra nagyobb tért foglal
el a bilini savanyuviz.

Főraktár:

Édeskuty L.

magyar királyi udvari ásványviz-szállítónál

Budapesten, Erzsébet tér 7. sz.

Kapható minden gyógytárban és fűszerkereskedés-
ben, ugyszintén vendéglőkben is.

Biztos és solid mellék- keresetet

szerezhetnek minden rangu
értelmes egyének minden
kiadás nélkül. — Írásbeli
kérdések küldendők Láng
Lipót hirdetések föl-
vételi irodájához, Buda-
pesten, Dorottya-utca 8. sz.
P. M. betűk alatt.

Steiner Adolf szállodája

ISTVÁN FŐHERCEG-hez.

Ezen régi budapesti, kitünő hírnévnek
örvendő elsőrendű szálloda, a gőzhajói ki-
kötő közvetlen szomszédságában, a város
legelőkelőbb és legélénkebb részében, ajánlja
kényelmesen berendezett szobáit 70 krtól
fölfelé, szolgálat nem számítatik külön, el-
ismert jelességű konyháját és pinczéjét mér-
sékelt árak és gyors szolgálat mellett. A
szállodában árnyékos, természetes kert és
káveterem van. Haviszobákat megegyezés
szerint. Nagy terem lakodalmak, bálak és
egyéb ünnepélyekre jótányosan számítatik.

Megjelent és minden könyvtárban kapható:

AZ

IGAZI HUMORISTÁK.

IRTA

MIKSZÁTH KÁLMÁN.

TARTALOM:

Előszó.

Humor az utcán.

Humor az aktákban.

Magyar nép bogarai.

Népies észjárás a tudományban.

Síratok humora.

Megcsufolt falvak.

Epilog.

A mi falunk.

Ara 1 forint.

Továbbá még folyton kapható Endrényi Lajos és társánál:

SZEGEDI PUSZTULÁSA

irta

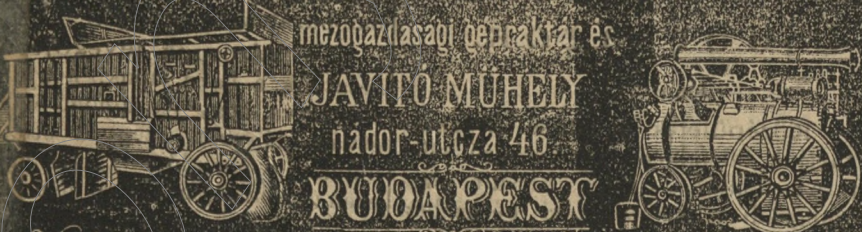
KÁKAY ARANYOS NR. 3.

(Mikszáth Kálmán.)

MÁSODIK KIADÁS.

Ara 40 krajczár.

PIRNITZER ALAJOS

mezőgazdasági gépraktár és

JAVÍTÓ MŰHELY
nádor-utca 46.

BUDAPEST

Vezér ügynöke az 1770 évben alapított gépjármű-
G. H. BURRELL & SONS THETFORDBAN ANGLIA

Az egyesített cseplőgépek feltaláló, ajánlja ezen gyá: felülmúlhatlan
gőzmozdonyait és gőzcseplőit, nemkülönben mindennemű mezo-
gazdasági gépeit a legjutányosabb árakon és kedvező feltételek mellett.
Képes arajegyzékek kivanatra ingyen és bérmentve.

(Bizonyítvány.) Az öntől vett Burrell-féle gőzcseplő készülékkel igen meg vagyok
elégedve, valamennyi egyéb gépjárműnél előbbvalóvá teszem, s nem mulasztatom el önnek
entől teljes elismerésemet fejteni ki.

Léva, 1878 augusztus 10.

Lázár Lajos.